

בנימין ליפקין, אברהם רכטשפר
פריז

מפגש בלתי אמצעי עם
אימפריית הקירוב והחינוך של
חב"ד בפריז || קנה מידה בלתי
נתפס ובלתי מוכר של מעצמה
המונית לקירוב אחינו בני ישראל
לאביהם שבשמים || על זרי
ההצלחה הכבירה אותה זרע
וקצר הגה"ח ר' שמואל (מולע)
אזימוב זצ"ל - איש אגדי שהיה
לתפארת השליחות בעולם כולו
- ממשיכים כיום בניו וממשיכי
דרכו לטפח את מורשתו ולהגדיל
אותה עשרת מונים || והמספרים
מדברים בעד עצמם || וגם:
שלושה מוקדים של לבה חסידית
רותחת בשלושה פרברים

המהפכה הצרפתית

ע

המיליונים שצעדו ביום ראשון האחרון, ט' בניסן, לבחירות לנשיאות צרפת, נמנו לא פחות משלוש מאות אלף יהודים המתגוררים בפריז ובפרבריה. הפעם נלווה לבחירות הללו גוון מיוחד. מועמד יהודי השתתח לרשימת המועמדים ביקש למשוך את כל השיח לכיוון הלאומי של אנטישמיות בעד ונגד.

לכאורה היו היהודים אמורים להתייצב בשורה עורפית של תמיכה בו. בפועל, נתפס הסופר והעיתונאי אריק זמור כדמות שעלולה יותר להזיק מאשר להועיל. היהודים הם הראשונים להבחין בכך והם תופסים ממנו מרחק בטוח. שיטת הבחירות הצרפתית סבוכה ומבטיחה מראש שני סיכונים: רק מי שחצה את חמישים האחוזים ייבחר ואת זאת, לנוכח ריבוי המועמדים, לא ניתן להשיג בסיבוב אחד. כך או כך, משוכנעים הפרשנים כמו העם, נצחונו של מקרון, סוג של ברירת מחדל שמתקשה להיכנס לנעלי המדינאים שקדמו לו. ככל הנראה מובטח.

הסוגיה הפרסונלית-פוליטית הזו לא בהכרח מטרידה את מי שאירחו אותנו לימים אחרים בבירת הרפובליקה של צרפת באחד מימיו הראשונים של אדר ראשון השתא. במקום לדבר על האלקטורט באנו לראות ולשמוע את הנשמות. את פניו קירמה אימפריה שקשה להצביע על מקבילות לה בעולם כולו.

אם הוכרזו קודם המספר העצום של היהודים הנמנים עם התושבים באזור, היחידים שבאים עם רובם המכריע במגע הם חסידי חב"ד, שלוחי כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש ז"ע, שבמרוצת עשרות שנים של פעילות רושמים הצלחה כבירה של קירוב בקנה מידה בלתי נתפס. הדבר בא לידי ביטוי באלפי משפחות, שכיום הוא יש בהם כבר בנים ונכדים הנראים ומתנהלים כחסידי יריא שמים לכל דבר, מבלי שאיש ידע את שורשיהם אי שם בעבר,

|| תל תלפיות. הקונפלקט הענק של בית חיה מושקא בלב פריז

כאורחי צרפת שלא ידעו דבר וחצו דבר מלבד את עצם היותם יהודים.

מציל הנשמות מפריז

הנה מרוסיה הסובייטית ונגמנו עם קומץ החסידים שניהלו את 'לשכת ליובאוויטש האירופאית'. הימים היו המהפכה הצרפתית בה קראו הסטודנטים תיגר על כל המוסכמות. בעיני הבדולח של רבו הצרפתי למרחוק ביקש לנצל את האווירה למהפכה של קדושה.

באותם ימים ר' מולע התהלך בתוככי אוניברסיטאות, שלף מהן צעירים יהודים, עילויים בכשרונותיהם והציע להם לקבוע עמו שיעורי תורה. מבוקר עד ערב היה ר' מולע לומד עם הצעירים הללו. את כל מסכת הקירוב שלו שהעפילה לכדי אימפריית אדירים השתית על תורה. שיעור ועוד שיעור ועוד שיעור. וכהוהו הצעירים הללו מתקרבים מעט יותר, היה ר' מולע, בכריזמה האתונטית שהיתה שייכת אך ורק לו, משכנע אותם להקדיש את

מעט לעת הרה ר' מולע עצמו פוגש בו בצעיר ומחדיר בו עוד סממנים של קדושה והתעלות. ואו, בחודש החגים התייצב הסטודנט הצעיר בעצמו בחצר הקודש (מלבד החברותא שעמו שקיבל, כאמור, את שכרו בדמות 'כרטיס לרבי' בשנים שבהן היה הדבר קשה מנשוא), כשהוא נמנה עם חברי 'הגרוף' – שבמרוצת השנים לא היה מי שלא שח אודותיה בהתפעמות אין קץ. עיני הצעיר ושכמותו היו משתלהבות במראות הקודש של המעמדים הנשגבים בצל של הצדיק. בתום החגים אף זוכה היה להיכנס להיכלו של הרבי, מתברך מפיו. וכך באה לעולם נשמה חדשה של בעל תשובה שהיה לחסיד של ממש.

מי שמבקש להבין את עוצמת המהפכה יאזין לדברי בנו וממשיך דרכו של ר' מולע, יבלחט"א ר' מנחם מענדל, העומד כיום בראש בית ליובאוויטש בפריז שכבר נדבר בה ואודותיה. 'בתשרי הראשון הוא נסע יחד עם עוד ארבעה צעירים; בתשרי השני היו כבר עשרה; בחודש תשרי החמישי היו אלו 40 צעירים; בשנת תשל"ח הצטרפו למסע 80 איש; ובשנת תשמ"ח, שנת 'הקהל' היו אלו 1,200 יהודים שאבי הביא לרבי בחודש תשרי, לאחר מסכת של הכנה בלימוד אינטנסיבי'.

|| כך למדנו טאבא. הרב מענדל איזימוב

החודשיים של הקובץ ללימוד תורה. הללו נעתרו לדבריו כי לא יכולת לעמוד בפני לבת האש שלו ואפילו לחשוב על צמד האותיות 'לא'. או אז מתייצב היה ר' מולע עםם בהיכלה של 'ישיבת 'תומכי תמימים' בבניווא אשר בפריז העיר הגדולה (ראו תיבה), מאתר בחושי החדים עילוי עם חושים ואומר לו: רוצה לנסוע לרבי לחודש תשרי? הלה, נרגש כולו, השיב בהנהון נרגש. אם כן, קח את הצעיר הזה ואמץ אותו. אל תרפה ממנו, למד עמו מבוקר עד לילה.

מעת לעת הרה ר' מולע עצמו פוגש בו בצעיר ומחדיר בו עוד סממנים של קדושה והתעלות. ואו, בחודש החגים התייצב הסטודנט הצעיר בעצמו בחצר הקודש (מלבד החברותא שעמו שקיבל, כאמור, את שכרו בדמות 'כרטיס לרבי' בשנים שבהן היה הדבר קשה מנשוא), כשהוא נמנה עם חברי 'הגרוף' – שבמרוצת השנים לא היה מי שלא שח אודותיה בהתפעמות אין קץ. עיני הצעיר ושכמותו היו משתלהבות במראות הקודש של המעמדים הנשגבים בצל של הצדיק. בתום החגים אף זוכה היה להיכנס להיכלו של הרבי, מתברך מפיו. וכך באה לעולם נשמה חדשה של בעל תשובה שהיה לחסיד של ממש.

מי שמבקש להבין את עוצמת המהפכה יאזין לדברי בנו וממשיך דרכו של ר' מולע, יבלחט"א ר' מנחם מענדל, העומד כיום בראש בית ליובאוויטש בפריז שכבר נדבר בה ואודותיה. 'בתשרי הראשון הוא נסע יחד עם עוד ארבעה צעירים; בתשרי השני היו כבר עשרה; בחודש תשרי החמישי היו אלו 40 צעירים; בשנת תשל"ח הצטרפו למסע 80 איש; ובשנת תשמ"ח, שנת 'הקהל' היו אלו 1,200 יהודים שאבי הביא לרבי בחודש תשרי, לאחר מסכת של הכנה בלימוד אינטנסיבי'.

כמויות של 'קירוב'

אם פתחנו בכמויות, נדלג אל ההווה כדי להבין את היקף הפעילות שעליה חולש בימים אלו 'בית ליובאוויטש' הרב מנחם מענדל איזימוב העומד בראש צבא אדיר של שליחות מסביב לשעון. למעלה ממאה בתי חב"ד פעילים בפריז וגלילותיה. המגדלור של כל אחד מהם הוא בית מדרש עם מגיין פעיל בו נוטלים חלק פעיל כמאה יהודים בממוצע לפחות. כל אחד מהמתפללים הופך לפעיל בעצמו להמשיך את שרשרת האור.

כשלושים מהשלושים הללו מפעילים בעצמם מוסדות חינוך: החל מגנים ומעונות יום וכלה תלמודי תורה ובתי ספר לרבות כאלו הפעילים בקרב 'העם שבשדות' בימים ובשעות שבהם מושבת מערכת החינוך הכללית – על מנת להחזיר בילדים הצעירים אידישקייט ולקרנם עוד יותר אל המאור שבתורה.

|| אבקה ששלהבה נשמות. הגה"ח הרב שמואל איזימוב זצ"ל בעברו לפני התיבה בסליחות (צילום מענין בן חסון)

התכנית הזו, האחרונה, כוללת מערך שלם של דאגה לטובת אלפי הילדים היהודים שטרם עברו לחינוך יהודי תורני. הללו זוכים לקבל מדי יום כריך כשר בדרכם לבית הספר והם נקראים 'שיתוף חלק במערכי שיעורים שמחוללים בלבם את המהפך המיוחל. קומפלקס ענק ממדים בסבריה של פריז קולט לשורותיו מדי יום למעלה מאלפי תלמידים בכל הגילאים. כאן, בבית ליובאוויטש, זהו מרכז העצבים והבסיס הקדמי של מערך הפעילות החב"דית לכל פריז וגלילותיה.

לקראת החגים, מספרים השלוחים שעמם נועדנו, מזנק הקשר בינינו לבין היהודים הרבים המתגוררים בפריז וגלילותיה. 150 אלף עלוני הסברה נשלחים בדיוור ישיר

היינו דינים הצריכים להם וכן להעמידם על רגליהם בענין לימוד חומש וכי"ב, ובאופן לימוד הדינים נכנס גם כן בפועל ממש הבפועל-ממש שבזה, היינו אופן המעשי (די פראקטיקע) שלכן צריך להתפלל ג"כ עמהם בכל יום באופן שיתרגלו הן בקריאת שמע ושמונה-עשרה, ברכות השחר, וברכות הנהנין וכיוצא בזה". עד כאן לשון קודשו.

"את המתווה העניק אפוא הרבי בעצמו ולפיו אנו פועלים עד עצם היום הזה. כי הם חינו אורך ימינו. לרגע אחד לימוד התורה אינו תיאורטי אלא מעשי ויורד עד השיתוף. והדברים פועלים את פעולתם".

נעל זרי ההצלחה

ביקשנו לשמוע מפי מארחינו הסבר להיקפים האדירים שבהם פגשנו בבית ליובאוויטש כמו במוסדות הנלווים (ראו תיבות).

"יש על כך", נענה ואמר הרב איזימוב הצעיר, "תשובה רוחנית ותשובה גשמית". ראשית, הצביע על כך שכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש ז"ע עצמו שהה על אדמת צרפת במשך שמונה שנים תמימות, בין השנים תרצ"ג לתש"א, קידש את המקום והכשירו לבאות. כשצדיק נמצא במקום, הוא פועל בו ומוכח. ובפועל – הרי זה מיעד בעקבות עבודה נמרצת ביותר של השלוחים. אבי ע"ה השקיע את כל כולו לעבודת השליחות ועמל על הבאת אור היהדות לכל יהודי באשר הוא.

"באחת ההזדמנויות", גילה, "הרבי אמר לאבי ע"ה שיטיל על בני המקום שקירב את העבודה עצמה. וכך הווה. אין כאן מקורבים או בעלי תשובה. כולם חסידים

באותם ימים ר' מולע התהלך בתוככי אוניברסיטאות, שלף מהן צעירים יהודים, עילויים בכשרונותיהם והציע להם לקבוע עמו שיעורי תורה. מבוקר עד ערב היה ר' מולע לומד עם הצעירים הללו

וכולם עושים את העבודה של הקירוב ולכן ב"ה היא נושאת פירות טובים. בהזדמנות אחרת התבטא הרבי פעם כי בכל אזור צריך להיות בית חב"ד ובכל אזור צריך להיות שליח מקומי. בצרפת מוודאים שהדברים לא יהיו בגדר מדרש אלא מעשה".

מדי יומיו מצביע הרב איזימוב על דפי דיווח של פעילות בקרב אנשי חסיד חב"ד בצרפת, עליהם חותמים חסידים מדי שבוע.

הוא נוקב במספר בלתי מובן מאליו: "קבוצה של 300 איש שמדי יום ביומו מוכים יהודים במצוות הנחת תפילין מדי יום בימיו". בביקורנו ברובע היהודי העתיק, הפלעצל, פגשנו את אחד האברכים הללו. חינך על פניו, זוג תפילין בידו ומי שמשיב לשאלתו כי יהודי הוא, זוכה במקום במצווה. "כשלושת אלפים יהודים מניחים תפילין מדי שבוע בחוצות פריז", אומר ר' מענדל וחינך של סיפוק על פניו. וממצווה קדושה וחד פעמית לשיעורי תורה שהם הראש והתשתית לכל בצרפת של מעלה: "בפריז וגלילותיה יש אלף וארבע מאות שיעורים מדי שבוע. כעשרים אלף איש בממוצע נוטלים חלק בשיעורים הללו. לשיעורים מגיעים יהודים רבים שכעת עושים את צעדיהם הראשונים ביהדות. לכן אנו משתדלים ללמוד עמם הלכה למעשה, על מנת לידע את המעשה אשר יעשו. ובמקביל משקיעים בשיעורים מותאמים לכל שכבות הציבור: חומש, גמרא בעיון, גמרא למיגרס, תניא ומאמרי חסידות".

|| מלט שותפים פעילים במלאכת הקירוב. אחד המניינים הרבים של תפילת שחרית בבית חיה מושקא בלב פריז

המשפחה הלוחמת (1)

כך נרתמה משפחה חסידית לשליחות קודש חינוכית לכל החיים ||
הצצה לאוֹפֶרְוִילְיָה של מעלה

|| סמולת ילדים ספרדיים פריז מקבלים כאן חינוך יהודי מדי יום ביומו. חזית מוסדות שניאור באופרוויליה

|| המסמך. הרב אליעזר ניסילעוויטש, ראש מוסדות שניאור

הנמרצת, כשידיהם עמוסות עבודת קודש, להוציא יקר מוולל, לחנוך לקרב ולהביא את האור למאות אלפים. המבנה הקטן הפך לקומפלקס שוקק של מוסדות שאליהם משוגעים מדי יום ביומו מאות ילדים מפרברי פריז, כשהם גדלים ומתחנכים לתורה ולתעודה.

במשך עשרות שנים, בעוד הרב קלמנסון, אבי השבט, מכהן כרב הקהילה, השוחט והמהלל – היתה הרבנית תבלחט"א אם הבית במובן הרחב ביותר שניתן לקחת את הביטוי. עם שחר היתה מתייצבת במטבח צר עמוס סירי ענק ומעמידה לבישול את ארוחת הצהריים שתוגש לתלמידים. כשהסירים היו כבר על האש, יצאה לחצר אל האוטובוס שנרכש להסעת התלמידים שבו היא עצמה נהגה בעודה שועטת על פני רחובות ורובעים כדי להביא את הילדים אל

את השם אוֹפֶרְוִילְיָה מאיייתים במלרע כמו כל תיבה שמוציאים מהפה ברפובליקה של צרפת. למקום הזה, פרבר פריזאי המאכלס כיום כשבעים אלף נפש, הגיעה בראשית שנות התש"י קבוצת חסידים שהצליחה להיחלץ מהמגפה הקומוניסטית. החבורה התיישבה במקום בניסיון להעתיק את חייה החסידיים בארץ החירות שאליה הגיעה לאחר נדודים מפרכים.

חודשים אחדים לאחר מכן, נסע הארי שבחבורה, החסיד רבי שלום בער קלמנסון זצ"ל, יחד עם זוגתו תבלחט"א לחצר רבו, כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש ז"ע. כשנכנסו השניים ליחידות היכול של הרב, התעניין הרבי במעשיהם במקום ושאל: ומה עם היהודים של אופרוויליה. השניים הגיבו בשתיקה. עד אז לא העלו כלל בדעתם כי יש יהודים במקום וכי ניתן לפעול בקרבם ולקרבם לאביהם שבשמים. עם שובם למקום, ידעו כי מוטלת עליהם שליחות. יחד עם אחיהם החסידיים פתחו במלאכה. תחילה פתחו את שערי בית המדרש שלהם ליהודים המקומיים שהם החלו לבוא עמם במגע. עד מהרה גילו כי היהודים הללו, בני עדות המזרח, אינם מחוברים לנוסח וסגנון התפילה ה"חב"ד"י. מכאן נוצר השם שניאור – על שם שתי הקהילות שחוברו לתן יחדיו מבלי שמסורת אחת תפגע בחברתה אפילו כמלאו נימה. יהודי עדות המזרח, יוצאי ארצות מרוקו ואלג'יר שהתיישבו באופרוויליה שבו אל מסורת אבותיהם ונדב בדבקה בהם הנגימה החסידיית על העושר התוכני והחום האנושי שבה.

העתיד, אמר הרבי, טמון בחינוך של הילדים. בני הוגו קלמנסון פתחו במסע נמרץ של רישום לגני הילדים שהקימו במבנה זמני. תחילה היה זה גן ילדים בודד. תוך זמן קצר היתה זו שורה של גנים שמהם צמחו תלמוד תורה על טהרת הקודש ובית ספר גדול. משפחת קלמנסון גדלה והבנים והבנות, החתנים והכולות הקֶטָרְגוּ כענפים בפעילות הקודש

המשפחה הלוחמת (2)

סיפורה של מהפכה רוחנית שעמדה בסכנה וניצלה ||
קפיצה לאימפריה החינוכית של מוסדות סיני בפרז

|| אספריית החינוך סיני בבל פריז

|| התחנכות ניסית. הרב פנחס בענין עם ה'מבשר'

מאי הר סיני, מקשה הגמרא במסכת שבת ומתרת: הר שירדה שנאה לאומות העולם עליו. ההשגחה העליונה זימנה לרב פנחס את הניסיון הגדול להיווכח בכך על בשר. עם תום כהונת שיראק, בעקבות חקירה פלילית שנפתחה נגדו, היה מי שהחליט להשית גם על הרב פנחס את הפרשה וממצאיה בגין תקציבים שהועברו לקיומם של המוסדות. הגיעו הדברים לידי כך שהבניינים עמדו בפני סכנת עיקול על כל המשתמע מכך. העיתונות הצרפתית תיארה בצבעים קודרים את הקשר הכלכלי האפל שכביכול נרשם בין הנשיא לבין מושא הערצתו. עמל של שנים עמד בסכנה גדולה ועמו עתידן היהודי של אלפי משפחות.

ואו, ברגע האחרון, כשהכל נראה היה שחור וקודר, באורח פלא שאי אפשר להסבירו מבלי להצביע על הברכות הקדושות שליווהו, הצליח הרב פנחס להיחלץ מהכל ללא פגע ולאתחל הכל מחדש וביתר שאת.

בימים אלו, מספר לנו הרב פנחס בקולו השקט והנחוש, הוא ואנשיו עמלים על הקמת קומפלקס חדש שישכפל את המוסדות הקיימים פה לרובע חדש ויוקרתי בעיר הגדולה שאך לאחרונה החלו להתיישב בו יהודים המבקשים גם הם חינוך יהודי כשר וטהור לצאצאיהם. כי את המנגינה הזאת אי אפשר להפסיק. סיני סיני לו נקרא, הארי שבחורה.

בלב פריז, למרגלות קומפלקס ענק ורחב ידיים, מקדם את פנינו הרב יוסף יצחק פנחס, שליח חב"ד ומנהל רשת מוסדות 'סיני' המאכלס בין כתליו לא פחות מאלפי ילדים המתחנכים בו מדי יום ביומו בשלל גילאים.

הרב פנחס הוא בנו של הגה"ח הרב הלל פנחס זצ"ל, אב"ד קהילת חב"ד-ליובאוויטש בצרפת במשך עשרות בשנים. דבר אינו מסגיר במראהו של הרב פנחס את התפוכות שידע אך בשני העשורים האחרונים. אולם כל נקדים את המאוחר בטרם נתאר את ההווה.

מוסדות 'סיני' הם שם נרדף לאימפריה חינוכית בת ארבעה מוקדים שכל אחד מהם מכיל עולם ומלואו של חינוך בו מתחנכים לתורה ולתעודה אלפי ילדים, דור לדור יביע אומה בנו בכורו של הרב פנחס, מנחם מענדל, צעיר שירש מהאב את אותן תכונות שבכל הקשור לדברים שבקדושה אינן מסתפקות במועט, מתעקש להוביל אותנו בכל אחת מקומות המבנה ענק הממדרים אל כל אחת מהכיתות הנפתחות לכבודנו.

בכיתות הפעוטות שרורים הבנים בחזרות האחרונות ל'חומש סעודה'. במתיקות שקשה לתאר במילים אלמלא יצטרף לכתבה נגן שישמיע את המילים, שרים הילדים שיפוט לראשיהם, פיאות בצדעיהם וחוטו ציציות מתבדרים משולי מכנסם, שיר המשלב לשון קודש וצרפתית, המבטא תודה לקדוש ברוך הוא ולהוריהם שהביאום עד הלום. בכיתות הגבוהות יותר מתנצחים הבנים זה עם זה בהלכות פורים ובתוך: חדרי אוכל ענקי ידיים, כיתות מעון שאליהן נדרשת הכניסה בסטריליות עטויות כיסויי גיילון לנעליים, חדרי שיעורים ואולמות הרצאה.

כל אחת מהנפשות הלומדות במוסדות הללו חבה את חייה התורניים, את עתידה ועתיד הדרות הבאים למסירות נפשם של השלוחים לבית פנחס שהשתקעו כאן ומנצחים מדי יום ביומו על עשייה חינוכית הטוחפת על מנת להטפיה לכל הגילאים.

אפשרות רכישתו של המבנה הנוכחי, שיפוצו ושכלולו, נראתה כמו תלום שאינו בר השגה. נדרשה לשם כך עזרה מיוחדת 'מהמשלח' בענה החב"דית. האתגר שנטל על עצמו הרב פנחס אבי השושלת, עם בנו ר' יוסף יצחק, היה עצום. בלתי נתפס. בשלב מסוים, על סף שנת תשמ"ט, שכ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש ז"ע הכריז עליה כעל "שנת הבניין", קיבל הרב פנחס מסר מהרבי כי מי שישתתף בסכום ניכר להקמת המוסד יקבל סטר של מאה דולר שישגר הרבי בצירוף ברכה מיוחדת.

כשהדבר נודע בפריז השתרר תור מפתח ביתו של הגר"ה פנחס עד קצה הרחוב של הווי' פריז האמידים שביקשו ליטול חלק ולכותב בשטר הברכה הנדיר בטרם תיכנס השנה החדשה.

הפתחות המוסדות הגיעה לשיאה בימיו של ז'אק שיראק, תחילה כראש עיריית פריז ולימים כראש ממשלת צרפת וכנשיא צרפת. בין שיראק לבין הרב פנחס אבי השבט, התפתחה ידידות. איש הציבור הצרפתי חש כלפי הרב פנחס הערצה שקשה לאמוד אותה במילים. לכותב השורות היתה ההודמנת להיווכח בכך באופן בלתי אמצעי בביקור עיתונאי מיוחד בארמון האליזה לפני כ-18 שנים, כאורחו של הנשיא שיראק.

גולים למקום תורה

קדושה לא זזה ממקום מושבם של בני עלייה והיא עולה ומתעצמת || פסיעה בהיכל ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש בברינווא

|| עמלי תורה מהעולמ כולו. תפילת שחרית בהיכל ישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש בברינווא

קולו של הגאון החסיד רבי יחיאל מנחם מענדל קלמנסון, ראש ישיבת 'תומכי תמימים' בברינווא, לוחש. פניו עוטות אצילות וכל כולו רתחא דאורייתא. חיבורו הנודע 'מי טל' על סוגיות ל"ט מלאכות שבת בש"ס וברמב"ם הוא שם דבר של גאונות שאין בדומה לה. דוק של חיוך נח על שפתיו כשאנו מפריעים את פלפולו עם אחד מהצורבים, מושכים כיסא ומתיישבים מולו לרגע קט של שיה.

היכל הישיבה המאכלס את קומת המרתף של המבנה רוחש ככוורת בקול תורה. מאות עמלי תורה, סוגת עידית מקרב קהילות חב"ד בעולם כולו, בוחרים לעשות דווקא כאן את שנות לימודם בישיבה גדולה. ברינווא היא פרבר השוכן במרחק של כשעה נסיעה מפריז. הביקוש לישיבה גבוה מאוד. מתוך עשרות רבות המבקשים להיקלט בין שורותיה, מעטים מצליחים לעשות זאת לא לפני שעמדו בסד הדרישות הגבוה והקדימו להירשם מבעוד מועד. את השאר נאלצים להשיב ריקם.

הישיבה הוקמה במקום הזה בידי עדת חסידים שנמלטה הגה מרוסיה הסובייטית בשנות תש"ז. המשפיע שהטביע את חותמו בה היה החסיד רבי ניסן נמנוב זצ"ל, דמות מופת חסידית שחסידים התבטאו כלפיו כי אינו אלא "בינוני" של התניא, עליו נאמר בספר הקדוש: "כי לא עבר עבירה מימיו". במשך שנים העמיד ר' ניסן תלמידים הרבה שינקו ממנו חסידות ויראת שמים.

כיום הזה, מכהן בנו, החסיד רבי יצחק נמנוב, כמנהלה הרוחני של הישיבה. כברא כרעא דאבוה, דמותו משקפת חסידות בטהרתה. "וואס מאכט מען אין ארץ ישראל" (מה קורה בארץ ישראל), הוא שואל כמי שהשאל עצמו לרגע קט מהוויות של תורה וחסידות. וכשאנו נענים בחיוך כי מכאן ניתן רק להתרומם, נענה ואומר באותנטיות שהשיבה את שיחו הקצרצר אל המקור: "דער רבי שרייבט עס אין א מאמר" (הרבי כותב כדברים הללו במאמר חסידות).

מתחם הישיבה מוקף חומה גבוהה שכמו נועדה לסמל את המעבר החד שבין המונה של צרפת ואורות הלעומת זה' שבה, בעגה החסידית, אל פלנטה אחרת שכל כולה תורה, קדושה וטהרה. התבטאות נדירה של כ"ק מרן אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע קשרה על ראשה של ישיבה זו כתר מיוחד שאין בדומה לו. היה זה כשנשא דברות קודשו אודות צרפת של מעלה ובמו פיו הקדוש התבטא כי יש בה גם ישיבות "על דרך כבליובאוויטש". בהזדמנות אחרת התבטא על הישיבה בברינווא: "א ווינקעל פון יראת שמים".

שערים שונים תוחמים בין הישיבה הגדולה לישיבה הקטנה ובה גופא בין תלמידי שיעור א' לכל השאר. הללו, תלמידים שזה עתה נכנסו לאווירה של הישיבה זוכים לחממה מיוחדת מנותקת מכל השאר על מנת להישאב ולהיספג באטמוספירה של הישיבה בדרך נאותה. היכלה של הישיבה הקטנה וחדרי השיעורים זכו לעדנה בשנים האחרונות לאחר שארמון נטוש שהיה בתוך המתחם נגאל, שופץ ושוכלל. בעוד הישיבה הקטנה מונה בעיקר את בני צרפת, הישיבה הגדולה היא כאמור כור היתוך לעילויים חב"דיים מהעולם כולו.

מנהלה הגשמי של הישיבה, הרב מנחם מענדל גורביץ, מספר לנו בעיניים לחות, לא על הצלחה שקידמה את פניו במאמצים הרבים שהוא נוקט לאיתור מקורות של הכנסה

|| הגה"ח רבי יחיאל מנחם מענדל קלמנסון, ראש הישיבה

|| רבי יצחק נמנוב, המנהל הרוחני, בשיחה בחוצות הישיבה

|| המנהל הגשמי של הישיבה, הרב מנחם מענדל גורביץ וחתנו הרב צבי-הירש דרוקמן, בשיחה להמבשר

שליח מצליח המשיב רבים מעוון בסאן מור שלייד פריז, מדריך אותנו בפוסענו במקום. כשאנו מתפלאים לבקיאותו במספרים הפותחים את מנעולי השערים שבין מתחם למתחם, הוא משיב בחיוך: "זה קל. המספר הוא 770". ד' אמות של תורה מתחת לאפה של פריז.

לאחוקתה, אלא על עורך הדין האמיד שניאות אך לאחרונה להניח לראשונה תפילין בחייו במהלך הביקור שערך אצלו לאחר פעמים רבות שבהן לא אבה לעשות כן. חתנו, הרב צבי-הירש דרוקמן (בנו של הגרד"מ דרוקמן, רבה של קריית מוצקין), המסייע בידו לצד היותו בעצמו